

Oppimateriaali tehtävä

Kerrontanopat

Mietin, millaisesta oppimateriaalista ryhmäni lapset voisivat innostua ja samalla oppia kielen ja vuorovaikutuksen taitoja. Materiaali voisi lisätä innostusta ja kiinnostusta kirjaimia, kirjoittamista ja lukemista kohtaan.

Itseäni ovat kiinnostaneet myynnissä olevat kerrontanopat, mutta määrärahat ovat ainainen ongelma, joten ajattelin yrittää tehdä oppimateriaaliksi omat kerrontanopat. Halvaksi materiaaliksi valikoitui maitopurkit, värilliset kontaktit ja Papunetin kuvat.

Kerrontanoppien avulla voi tukea sanavaraston ja puheen kehittymistä. Samalla voi harjaannuttaa aktiivista kuuntelua. Kerrontanopat voivat antaa valmiuksia käyttää kieltä asioiden kuvailemiseen ja rohkaista lapsia itse kertomaan tarinoita. Kerrantanoppia voi käyttää yhden lapsen kanssa tai ryhmässä.

Noppien kuviksi olin valinnut tarkoituksella kuvia, joista tulee hauskoja ja hassuja virkkeitä. Kokeilin noppia pienen ryhmän kanssa kerrallaan ja lapset olivat heti motivoituneita, joten otimme kaikki

nopat heti käyttöön. Kävimme läpi ensin noppien kuvat ja sitten yksi lapsi vuorollaan heitti nopat. Ohjasin aluksi lapsia kertomaan, että kenestä hahmosta on kyse, millainen tunne hänellä on, millä tavalla hahmo kulkee ja minne hän on matkalla. Virkkeistä saattoi tulla esim. ”Tyytyväinen peikko hyppi karuselliin” tai ”Rakastunut lohikäärme ui leikkipuistoon”. Lapsilla oli hauskaa, kun he lukivat ääneen omia virkeitään ja jaksoivat olla noppien äärellä pitkän aikaa. Lapset halusivat kokeilla noppia myös siten, että valitsivat nopasta haluamansa kuvan.

Kerrantanoppia voisi kehitellä eteenpäin niin, että noppia olisi enemmän kuin neljä tai kuvia voisi vaihtaa noppien sivuille. Kertomista voisi harjoitella myös siten, että siitä tulee jatkokertomus – yksi aina jatkaa siitä, mihin toinen jäi. Kuviksi voi valita myös jokin teeman, jota harjoitellaan esim. lintulajeja, nisäkkäitä, kulkuneuvoja, vain mielikuvitus on tässä rajana. Toiminnallisuutta tehtävään voisi saada lisää siten, että kuvat ovat irrallisia ja ne on jaettu kuuteen erilaiseen ryhmään. Lukumäärä noppaa heittämällä saisi käydä hakemassa esim. ryhmästä neljä haluamansa kuvan, joista sitten lapsi kehittelee oman tarinan.

Salaiset sanat suklaamunan sisällä

Olemme lasten kanssa lukeneet kirjaa nimeltä Reuhurinne -aapinen, jonka on kirjoittanut Tuula Kallioniemi ja kuvittanut Jii Roikonen. Lapset pitivät kovasti tarinasta sekä sen värikkäistä ja hauskoista kuvista. Olemme tehneet lasten kanssa kirjaan liittyviä vihkotehtäviä. He ovat piirtäneet vihkoihinsa haluamansa aakkoskuvan aapisen kuva-aukeamalta ja kirjoittaneet lisäksi kuvan nimen. Toiminnallisuutta tehtävään lisäsin siten, että kirja on eri tilassa kuin lasten vihkotehtävät. Näin liikkumista ja muistamista tulee huomaamatta.

Halusin lisätä tämän kirjan pohjalta kirjoittamisen ja lukemisen intoa lisää. Otin käyttöni suklaamunien muoviset kuoret, joiden sisälle lisäsin pieniä tavaroita sekä irtokirjaimia. Tavarat olivat samoja, joita kirjan aukeamalta kuvakorteista löytyy. Lasten tuli hakea yksi muna kerrallaan, aukaista sisältö pöydälle ja kirjoittaa esineen sana oikeaan muotoon irtokirjaimilla. Jos lapsi ei ollut ihan varma, missä järjestyksessä kirjain tulee, sai käydä katsomassa Reuhurinteen aapisesta mallia ja apua. Lapsista tekeminen oli kivaa ja innostavaa. Jännittävää lasten mielestä oli aina munan avaaminen. Tehtävää voisi kehittää eteenpäin siten, että lapset tavuttavat sanan. Vaikeutta voi lisätä myös siten, että tavutuksen jälkeen he kokeilevat merkitä tavumerkin oikealle kohdalle. Tai jos tehtävä on liian vaikea, sitä voi helpottaa, että valitsee kirjaimista vain sen, millä sana alkaa.

Kirja: Reuhurinteen Aapinen, Tuula Kallioniemi & Jii Roikonen, Otava